

KUTSESTANDARD

Maaler, tase 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid.

Käesolev kutsestandard on aluseks isikute kutsealase kompetentsuse hindamisele.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Maaler, tase 4	4

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Ehitusviimistlejad töötavad valdavalt ehitus- ja kinnisvarahooldusettevõtetes. Maalri põhiliseks tööülesandeks on erinevate viimistlevate pindade lõppviiimistluse teostamine (nt värvimine, lakkimine, õlitamine jmt) ja viimistletavate pindade katmine rullmaterjaliga (nt tapeedi, tekstiili jmt viimistlusmaterjaliga). Tööülesanne hõlmab viimistlevate pindade ettevalmistamist, materjalide arvestust, mõõtlõikamist ja paigaldamist.

Maaler, tase 4 korraldab iseseisvalt oma töökoha ja vastutab oma tööülesannete kvaliteetse täitmise eest. Selle taseme maaler valmistab vajaduse korral ette ja kohaldab asjakohaseid muudatusi töökohal.

A.2 Tööosad

- A.2.1 Hoonete ja rajatiste sise- ja välispindade värvimine, lakkimine ja õlitamine
 - 2.1.1 Viimistletavate pindade ettevalmistamine
 - 2.1.2 Värvitavate pindade kruntimine, tasandamine ja pahteldamine ning järeltöötlamine
 - 2.1.3 Vuukide ja ühenduskohtade hermetiseerimine
 - 2.1.4 Sise- ja välispindade värvimine
 - 2.1.5 Sise- ja välispindade lakkimine ja õlitamine
- A.2.2 Seinade katmine rullmaterjaliga
 - 2.2.1 Rullmaterjalidega kaetavate pindade ettevalmistamine
 - 2.2.2 Rullmaterjaliga kaetavate pindade tasandamine, pahteldamine, kruntimine ja värvimine
 - 2.2.3 Rullmaterjalide paigaldamine
 - 2.2.4 Rullmaterjalide viimistlemine
 - 2.2.5 Töö käigus tekkinud vigade parandamine
- A.2.3 Dekoratiivviimistlustehnikate teostamine dekoratiivvärvidega
 - 2.3.1 Proovipinna teostamine ja kooskõlastamine tellijaga
 - 2.3.2 Viimistletavate pindade ettevalmistamine
 - 2.3.3 Dekoratiivvärvi või -värvisüsteemi pinnale kandmine
 - 2.3.4 Jäljendustehnikate teostamine
- A.2.4 Madalama tasemega maalrite nõustamine ja juhendamine
 - 2.4.1 Tööga seotud keskkonnamõjude hindamine ja juhendatava nõustamine
 - 2.4.2 Töö teostamisel ilmnunud vigade analüüsimine ja parandamise nõustamine
 - 2.4.3 Maalrite juhendamine ja nõustamine tööülesannete täitmisel

Töö osadega seotud ülesannete loetelu on toodud lisas 1 „Tööosad ja tööülesanded“.

A.3 Töö keskkond ja eripära

Üldjuhul töötavad maalrid täistööajaga (kaheksa tundi päevas, viiel päeval nädalas). Töö toimub nii siseruumides kui ka välitingimustes, sõltuvalt viimistletavast pinnast (siseviimistlus või välisviimistlus). Töö on füüsiliselt koormav, töörütm on vahelduv ja sõltub täidetavatest tööülesannetest. Töötatakse enamasti

seistes, sageli tuleb töötada ebamugavates sundasendites: redelil seistes, kummargil, põlvili asendis, käte asend võib olla ka pea kohal. Ettevaatlik tuleb olla komistamise ja libastumistega. Maalritöös tuleb kokku puutuda tolmu ja erinevate kemikaalidega, mis võivad tundlikel inimestel põhjustada allergiat ning seetõttu on kohustuslik kasutada isikukaitsevahendeid ja kanda kaitseriietust. Vastunäidustatud on allergia värvainete ja lahustite suhtes.

A.4 Töövahendid

Maalri töövahendid on erinevad käsi-tööriistad (pahtlilabidad, pintslid, tapeedi- ja värvirullid jne), masinad ja seadmed (segutrellid, lihvimisseadmed, värvipritsid jne) ning materjalid (kuivsegud, värvid, lakid, liimid, lahustid, rullmaterjalid jne).

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

Maalri töö eeldab lisaks erialastele oskustele korrektsust ja täpsust, hoolikust, kannatlikkust, ruumilist kujutlusvõimet, liigutuste kiirust ja head koordinatsiooni. Oluline on võime töötada nii iseseisvalt kui ka meeskonnas. Vajalikud on ka hea nägemine ja kõrgusetaluvus. Väga olulised on hea tervis ja vastupidavus, sest suurem osa tööpäevast möödub sundasendis.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

4. taseme maalrina töötavatel inimestel on üldjuhul kas erialane kutsekeskharidus ja praktilise töö kogemus ehitusettevõttes või keskharidus ja praktiline töökogemus ehitusettevõttes. Viimasel juhul peab töötaja olema läbinud ka ettevõtlusalase täiendkoolituse.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Maaler, viimistleja

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Käesolevas Maaler, tase 4 kutsestandard koosneb kohustuslikest (B.2.1 - 2.4), maalri kutset läbivatest kutsespetsiifilistest (B.2.5 - 2.11) ja üldistest (B.2.12 - 2.19) kompetentsidest. Kutse taotlemisel on nõutav kõigi kompetentside tõendamine.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Hoonete ja rajatiste sise- ja välispindade värvimine, lakkimine ja õlitamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. Hindab olemasolevat aluspinda ja selle sobivust viimistlemiseks ette nähtud materjalidega. Aluspinna sobimatuse korral kavandab vajalikud eeltööd ning valib sobivad materjalid. Vajaduse korral eemaldab viimistletavatelt pindadelt eelnevad viimistluskihid, peseb pinnad sobiva vahendiga ja töötleb antiseptikuga. 2. Krundib vajaduse korral aluspinna, kasutades selleks sobivaid töövõtteid. Tasandab ja/või pahteldab ning järeltöötleb pinna, järgides materjalide tootjapoolseid kasutusjuhendeid. 3. Hermetiseerib nii sise- kui välitöödel vuugid ja ühenduskohad, lähtudes materjali tootjapoolsest kasutusjuhendist ning tööle esitatud nõuetest. Vajaduse korral pakub töö käigus välja sobivaid lahendusi. 4. Krundib, teostab vajaduse korral vahevärvimise ja värvib pinnad, järgides materjalide tootjapoolseid kasutusjuhendeid. Vajadusekorral katab viimistletud pinnad spetsiaalse kaitsekihiga. 5. Krundib vajaduse korral pinnad ja kannab peale laki või õli, järgides materjalide tootjapoolseid kasutusjuhendeid. Vajaduse korral katab viimistletud pinnad sobiva kaitsekihiga. Teadmised: a) värvide, lakkide, õlide ja abimaterjalide omadused ja kasutusvõimalused; b) armeerimistehnoloogiad, nende kasutamine; c) viimistlustehnoloogiad (pintslid, rulli, pihustiga jne) viimistlevate pindade töötlemiseks;	

- d) viimistletavatele aluspindadele ja viimistletud pindadele esitatavad kvaliteedinõuded;
e) keskkonnatingimuste mõju viimistletud pindadele;
f) nõuded viimistlustööde teostamisele erinevates keskkonna- ja ilmastikutingimustes;
g) vigade võimalikud tekkepõhjused, nende ennetamine ja parandamine.

Hindamismeetod(id):

Praktilise töö hindamine vastavalt etteantud aja- ja kvaliteedinormidele või suuline küsitlus/intervjuu (töölase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjalikulu ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikune hindamine või kombineeritud meetod.

B.2.2 Seina katmine rullmaterjaliga

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Valmistab ette rullmaterjalidega kaetavad pinnad. Vajadusel eemaldab eelnevad viimistluskihid. Peseb pinnad sobiva vahendiga ja töötleb antiseptikuga. Kaitseb mitteviimistletavad pinnad kattes need asjakohaste kattematerjalidega.
2. Krundib vajadusel aluspinna, kasutades selleks sobivaid töövõtteid ja materjale. Tasandab ja/või pahteldab ning järeltöötleb pinna, järgides materjalide tootjapoolseid kasutusjuhendeid. Krundib ja vajaduse korral värvib rullmaterjaliga kaetavad pinnad, arvestades pinnale kantava rullmaterjali eripära.
3. Paigaldab rullmaterjalid, arvestades tootjapoolset paigaldusjuhendit, sisekujundusprojekti ja/või kliendi soovi. Vajadusel pakub välja sobivaid tehnoloogilisi lahendusi.
4. Viimistleb värvikihi kaetavaid rullmaterjale, lähtudes tootjapoolsest kasutusjuhendist.
5. Parandab töö käigus või hiljem tekkinud vigu.

Teadmised:

- a) rullmaterjalid, nende omadused ja kasutusotstarve;
- b) rullmaterjalidega kaetavate pindade aluspindadele esitatavad nõuded;
- c) rullmaterjalide paigaldamiseks vajalikud sisekliima nõuded viimistletavatele pindadele;
- d) viimistlus- ja abimaterjalid, nende omadused ja kasutusvõimalused;
- e) rullmaterjalidega viimistletud pindadele esitatavad kvaliteedinõuded;
- f) vigade võimalikud tekkepõhjused, nende ennetamine ja parandamine.

Hindamismeetod(id):

Praktilise töö hindamine vastavalt etteantud aja- ja kvaliteedinormidele või suuline küsitlus/intervjuu (töölase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjalikulu ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikune hindamine või kombineeritud meetod.

B.2.3 Dekoratiivviimistlemine dekoratiivvärvidega

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Valmistab lähtuvalt sisekujundusprojektist või kliendipoolsest soovist proovipinna e näidise ja kooskõlastab selle tellijaga.
2. Katab mitteviimistletavad pinnad, valides asjakohased kattematerjalid. Valmistab ette viimistletavad pinnad. Vajaduse korral eemaldab eelnevad viimistluskihid, peseb pinnad sobiva vahendiga ja töötleb antiseptikuga. Krundib ja vajaduse korral värvib viimistletavad pinnad, arvestades pinnale kantava dekoratiivmaterjali eripära ja paigaldamise tehnoloogiat.
3. Kannab pinnale dekoratiivvärvi või -värvisüsteemi, juhindudes toote paigaldusjuhendist, paigaldustehnoloogiast ja proovipinnast.
4. Kannab pinnale erinevaid jäljendustehnikas kasutatavaid materjale (aaderdamine, marmoreerimine jne), lähtudes tellijaga kooskõlastatud näidisest ja tööülesandest.

Teadmised:

- a) erinevad dekoratiivmaterjalid;
- b) dekoratiivmaterjalidega kaetavatele aluspindadele esitatavad nõuded;
- c) dekoratiivmaterjalide paigaldamiseks vajalikud sisekliima nõuded viimistletavatele pindadele;
- d) erinevad viimistluse abimaterjalid, nende omadused ja kasutusvõimalused;
- e) vigade võimalikud tekkepõhjused, nende ennetamine ja parandamine;
- f) erinevad dekoratiiv-viimistlustehnoloogiad (tehnikad, töövahendid jm);
- g) erinevad jäljendustehnikad, nendes kasutatavad materjalid ja töövahendid.

Hindamismeetod(id):

Praktilise töö hindamine vastavalt etteantud aja- ja kvaliteedinormidele või suuline küsitlus/intervjuu (töölase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjalikulu ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikune hindamine või kombineeritud meetod.	
B.2.4 Madalama kvalifikatsiooniga maalrite nõustamine ja juhendamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: - Nõustab madalama kvalifikatsiooniga maalrit tööga kaasneda võivate keskkonnariskide määratlemisel ja hindamisel ning nende maandamiseks vajalike abinõude valikul, juhendades töötervishoiu- ja tööohutusnõuetest. - Nõustab madalama kvalifikatsiooniga maalrit töö jooksul ilmnunud vigade analüüsimisel ja nende parandamiseks vajalike abinõude valikul. - Juhendab madalama kvalifikatsiooniga maalrit tööülesannete täitmisel. Hindamismeetod(id): Praktilise töö hindamine vastavalt etteantud aja- ja kvaliteedinormidele või suuline küsitlus/intervjuu (töölase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjalikulu ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikune hindamine või kombineeritud meetod.	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.5 Materjalide kulu ja tööaja määramine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Töö planeerimiseks määratleb 4. taseme maaler määratud aja jooksul tööjoonistelt vajalikud lähteandmed, mõõdab selleks ettenähtud tööriistu kasutades viimistletava pinna ning saadud andmete põhjal arvutab välja tööks vajaliku materjalide ja tööaja kulu.	
B.2.6 Hooldusvärvimispinna ulatuse määratlemine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Planeerib sõltumata tehnoloogiast vastavalt vajadusele hooldusvärvimispinna ulatuse.	
B.2.7 Nõuetekohase töökoha korraldamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Enne töö alustamist korraldab maaler endale oma tööloigu piires nõuetekohase töökoha: ta paigaldab töölava ja jälgib et säiliks vajalikud käiguteed. Ta katab mitteviiimistletavad pinnad sobiva katematerjaliga, valmistab ette tööks vajalikud materjalid ja töövahendid ning veendub, et tööfrondil ei oleks segavaid või ülevõetavaid esemeid. Kontrollib enne töö alustamist vajalike isikukaitsevahendite olemasolu ja korrasolekut. Ladustab materjalid, tagades nende kvaliteedi säilimise.	
B.2.8 Koostöö teiste töövõtjatega	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Maaler arvestab töötades ka teiste samal objektil töötavate töövõtjatega	
B.2.9 Materjalide ja pinna omavahelise sobivuse määramine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Hindab viimistlevate pindade ja viimistlusmaterjalide sobivust ning kvaliteedile vastavust, juhendades etteantud tööülesannetest, materjalide ja pindade omadustest. Materjalide mitesobivuse korral konsulteerib oma vahetu juhi või töö tellijaga ning pakub välja võimalikud lahendused.	
B.2.10 Töövahendite kasutamine ja hoiustamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Maaler kasutab kõiki töövahendeid heaperemehelikult – ta korrastab ja puhastab neid regulaarselt ning hoiustab vastavalt nõuetele. Probleemide või puuduste korral informeerib sellest oma vahetut juhti ning teeb ettepanekuid olukorra lahendamiseks.	
B.2.11 Klientide teenindamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Nõustab klienti või annab kliendile viimistletud pindade hooldus- või ekspluatatsioonijuhendid.	

B.2.12 Tööjuhiste, tehnoloogiate ja kvaliteedinõuete järgmine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Maaler, tase 4 järgib asjakohaseid tööjuhiseid, materjalide tootjate ettenähtud tehnoloogiaid ja etteantud kvaliteedinõudeid. Vajaduse korral konsulteerib materjali tootja esindajaga.	
B.2.13 Töötervishoiu ja tööohutusnõuete järgimine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Vältimaks tööõnnetusi ehitusobjektidel järgib maaler nii töö planeerimisel, töökoha ettevalmistamisel, töö kestel ja töökoha korrastamisel rangelt töötervishoiu- ja tööohutusnõudeid ning arvestab inimeste ja keskkonnaga enda ümber.	
B.2.14 Esmaabi osutamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Õnnetusjuhtumi korral annab vältimatut abi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile või tööandjale.	
B.2.15 Ümbritseva keskkonna kaitsmine, jäätmekäitlusnõuete järgimine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Maaler, tase 4 määratleb eelseisvast tööülesandest lähtuvalt tööga kaasneda võivad keskkonnariskid ning võtab kasutusele abinõud nende maandamiseks, tagades jäätmete käitluse, et ümbritsevasse loodusesse ei satuks keskkonnohtlikke jäätmeid (värvid, lahustid jm keemilised ained). Ta korraldab jäätmete sorteerimise, juhindudes taaskasutuse põhimõtetest ning jäätmekäitluseeskirjades olevatest nõuetest	
B.2.16 Meeskonnatöös osalemine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Maalri kutsealal töötav inimene on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös ja on valmis teistelt õppima. Ta jagab teistega kogu tööks vajalikku ja kasulikku informatsiooni ning tegutseb parima ühise tulemuse saavutamise nimel. Selle taseme maaler omab vajalikke teadmisi ja oskusi madalama tasemega maalri juhendamiseks.	
B.2.17 Tööalaste otsuste vastuvõtmine ja kohanemine muutuvate oludega	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Täidab võetud kohustusi ja saavutab tööeesmärgid määratud aja jooksul. Analüüsib tagasisidet, võtab vastu asjakohaseid otsuseid ja vastutab tehtud otsuste täitmise eest. Maaler, tase 4 on võimeline iseseisvalt kohanema muutuvate tööoludega, oskab leida ja analüüsida asjakohast teavet oma tööülesannete täitmiseks, määratleda, sõnastada ja lahendada probleeme.	
B.2.18 Tööalaste tagasilöökidega toime tulemine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Ta oskab hinnata tööeesmärkide saavutamise riskide (ohutus, kvaliteet, tähtsused jne). Ebaõnnestumise korral hindab 4. taseme maaler olukorda ja kohandab oma tegevust vastavalt sellele.	
B.2.19 Tööalase tegevuse planeerimine, täiendõppes osalemine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Ta töötab sihikindlalt ja omab tahet oma erialal töötada, analüüsib oma tugevusi ja nõrkusi, kavandab oma tulevikku ja sellest tulenevalt otsib võimalusi enesearendamiseks ja karjääris edasi liikumiseks. Osaleb kutsealases täiendõppes.	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamisega.	
Maalritööd läbivad teadmised: a) ehitustöödel kehtivad tööohutusreeglid; b) esmaabi andmise põhimõtted tööõnnetuse korral; c) ehitustöödel kehtivad jäätmekäitluse ja keskkonnohutuseeskirjade normid; d) maalritööks vajalikud elektrilised ja mehaanilised töövahendid, nende käsitlemise põhimõtted; e) maalritööks vajalikud mõõteriistad (nt mõõdulatt, lood, mõõdulint jne), nende käsitlemise põhimõtted; f) maalritöö peamised tövõtted, nende rakendamine erinevates tööolukorras; g) materjalide tööks ettevalmistamise ja ladustamise nõuded h) tööjoonised, nende põhjal erinevate arvutuste (pindala-, mahu- ja kuluarvestuse jne) tegemise meetodid;	

- i) maalritöödele esitatavad kvaliteedinõuded;
- j) üldteadmised energiatõhusast ehitamisest;
- k) üldteadmised klienditeenindusest;
- l) üldteadmised ettevõtluse alustest ning kutseala reguleerivast seadusandlusest.

C-osa **ÜLDTEAVE JA LISAD**

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	13-03062013-5.2/1k
2. Kutsestandardi koostajad	Indrek Peterson, Eesti Ehitusettevõtjate Liit Timo Torni, Edictum OÜ Jaan Vikat, MTÜ Eesti Maalrite Liit Tõnu Armulik, Tallinna Ehituskool Terje Jaksen, Tallinna Ehituskool
3. Kutsestandardi kinnitaja	Ehituse, Kinnisvara ja Geomaatika Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	25
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	03.06.2013
6. Kutsestandard kehtib kuni	19.10.2014
7. Kutsestandardi versiooni number	1
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	7131 Ehitusmaalrid jms töölised
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetuse võõrkeeles	
Inglise keeles	Painter, level 4
Soome keeles	maalari
Vene keeles	маляр
C.3 Lisad	
Lisa 1 Tööosad ja tööülesanded	